

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího

Práci předložil(a) student(ka): **Kristýna Šebianová**

Název práce: Vnímání lesa v současné české společnosti: antropologická perspektiva

Oponoval: PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíle práce formuluje autorka dosti nepřehledně až nesrozumitelně („Tato práce si klade za cíl za prvé vymezit koncept lesa v rámci kulturní domény...“) v Úvodu na s. 3. Lze konstatovat, že některých cílů se K. Šebianová podařilo dosáhnout, jiným se ale ani nepřiblížila.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Předložená diplomová práce je zaměřena na mimořádně složitou problematiku, k níž se vyjadřovali a vyjadřují jak humanitní a sociální vědci (vč. např. psychologů, jazykovědců, geografů, historiků), tak zcela odlišně orientovaní specialisté – botanici, ekologové, lesníci, tedy přírodovědci. Navíc zejména v posledních letech lze pozorovat stále významnější přesahy tohoto tématu do sféry společenské i politické. K. Šebianová se nicméně rozhodla problém uchopit antropologicky, což by šlo jen ocenit, kdyby k tomu ovšem opravdu došlo.

Ve skutečnosti totiž v díle K. Šebianové dominuje historizující deskripce, nad skutečnou antropologickou analýzou. Po poněkud rozbředlém Úvodu sice na s. 4–15 následuje slibná kapitola Les jako sociální konstrukt a citované myšlenky K. Edera (chybí ovšem jiné zásadní texty o konstrukci přírody – E. Bird, J. G. Simmons) autorka parafrázuje velmi dobře a např. kapitola o pralesech (s. 12–15) je doslova modelovým příkladem aplikace teorií o sociální konstrukci přírody. Nicméně poté už práci začínou dominovat přístupy zcela jiné – kapitoly 3 a 4 (s. 15–42) jsou bohapustým kompilátem velmi omezeného spektra literatury (převážně domácí), částečně popularizující, částečně zastaralé, antropologickému uvažování však každopádně zcela mimoběžné. Stati, ačkoliv vývoj lesa a jeho vnímání spolu bytostně souvisí, jsou navíc zcela neprovázané a tvoří konceptuálně zmatené solitéry.

Nelogičnost výstavby celé diplomové práce je ještě více zdůrazněna brutálním „stříhem“ na s. 43, kde začíná výzkumná kapitola. Autorka se ve výzkumu pokusila aplikovat celou řadu „tvrdších i měkčích“ výzkumných metod, které v textu srozumitelně popisuje, a domnívám se, že jeho vlastní realizaci zvládla dobře. Prezentované výsledky jsou nepochybně zajímavé (vč. identifikace – těžko říct, jak časté – existence víry v transcendentno spjaté s lesy) a pro další rozvíjení tématu cenné. Vzhledem k tomu, že K. Šebianová informanty nijak nespecifikuje (věk, vzdělání, povolání atd.), jejich počet nebyl velký a autorka absolutně nezvládla prezentovat pro výzkum klíčové podklady v přílohách atd. působí ale až šokujícím dojmem diskusní kapitola na s. 58–61. V ní se totiž autorka radikálně rozešla s konstruktivistickým pojetím práce a výzkum striktně interpretuje v rovině radikálního biologického determinismu. Nedomnívám se, že konstruktivistický přístup je apriorně „lepší“ než autorkou zmiňované biofilní/biofobní teorie, jejich upřednostnění, které je v hrubém rozporu se zbytkem práce, a navíc přichází na základě spíše drobnějšího výzkumu působí prazvláštně.

Ale podivnostem ještě není konec. Namísto očekávaného závěru přichází autorka na s. 61–69 s další výrazně konstruktivistickou kapitolou a na základě (proč a jak vybraných se ovšem nedozvíme ani náhodou) několika strašidelných příběhů (typu UL) se pouští do světa mentalit, literárních topoi či foucaultovské heterotopie. Co tím sleduje, zůstává strašidelnou záhadou...

Odfláknutý Závěr práce jednak sumarizuje obsah textu (a nejedná se tedy o závěr), jednak opět zdůrazňuje biologizující interpretaci problému (s. 71) nad pohledem sociokulturním. Následuje odstrašující seznam literatury a dosti nepovedené – i když obsahově zajímavé a podstatné přílohy (viz níže).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Po formální stránce se jedná o dílo jednoznačně podprůměrné. Autorka se v práci vyjadřuje stylisticky velmi neobratně a klopotně, mnohdy až na hranici srozumitelnosti. Často také „přepíná“ styl psaní v závislosti na zrovna parafrázované literatuře. V práci se dále vyskytují četné překlepy, hrubé gramatické chyby – našťastí – nikoliv.

Zvolený citační úzus je s ohledem na téma a metodu práce vyhovující, v jeho aplikaci však lze nalézt hrubé nedostatky – např. ne všechny odkazy jsou vyvedeny kurzívou (s. 23, 24, 25, 29, 38), v textu citovaná práce Woitsch 2007 není vůbec v seznamu literatury a zejména samotný seznam literatury (s. 73–76) vykazuje elementární, na úrovni diplomové práce zcela neakceptovatelné chyby. Z těch nejzávažnějších jmenuji: chybné řazení prací (někdy dokonce dle křestního jména – Cesar Parcero Oubiña, jindy ve špatném chronologickém pořadí), střídavé (ne)uvádění místa vydání a vydavatele, špatné citace všech prací ve sbornících (bez jmen editorů), střídavé (ne)uvádění překladatelů cizojazyčných prací apod. Celý seznam je navíc vyveden různými fonty a velikostmi písma s různým řádkováním.

Velmi nedbalá je i celková grafická úprava práce a příloh. Autorka opět používá různé velikosti a fonty písma, pro výzkumnou část práce je diskvalifikující nemožnost ztotožnit písmenné kódy a jednotlivé fotografie v Příloze 4, některé fotografie kódy postrádají úplně. U Přílohy 5 chybí uvedení zdroje dat (i když je jasné, že jde o autorčin výzkum), u Přílohy 6 taktéž není jasné, odkud autorka text převzala a můžeme se jen dohadovat, že jde o internetovou stránku uvedenou na s. 76.

Strukturace práce je výrazně nepřehledná a zmatená. Autorka se snaží držet diachronní linii vyprávění, neustále se však snaží řešit i „aktuální“ otázky. Vzhledem k tomu (viz výše), že text je de facto sérií sobě navzájem mimoběžných esejů (signifikantně kap. 7), je ovšem paradoxně úplně jedno, jakou má diplomová práce strukturu. Jednotlivé kapitoly lze v podstatě libovolně přeskupovat.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Diplomová práce K. Šebianové se rozpadá, bohužel, do několika obsahem i kvalitou značně různorodých celků, které – což je ještě závažnější – vlastně netvoří ucelené dílo ale jen řadu na sebe vůbec či jen volně navazujících statí. Teorie absolutně nekorresponduje s empirií (jakkoliv odvalu autorky k radikálnímu rozchodu se vším, o čem v práci před s. 58 psala je vlastně možno i obdivovat); povrchně kompilativní historické pasáže jsou mimoběžné všem ostatním. Autorka jakoby si vlastně vůbec nebyla jista, o čem a proč má vlastně psát, i když občas přichází i se zajímavými myšlenkami. Zda to přičítat nepochybně velmi mnohvrstevnatému a velmi obtížnému tématu nebo autorčině nekompetenci, těžko soudit, pravda bude asi někde uprostřed.

Text je ovšem zatížen řadou na úrovni diplomové práce zcela nepřijatelných formálních nedostatků, jejichž „vínika“ lze identifikovat jednoznačně. O lepším hodnocení než „dobrém“ tudíž lze uvažovat jen v případě fenomenálního výkonu při obhajobě.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Na základě Vašeho výzkumu se jednoznačně kloníte k tzv. biofilm/biofobním teoriím. Znalosti o nich nicméně čerpáte pouze z popularizačního eseje H. Librové. Proč jste pro tak radikální přehodnocení Vaší perspektivy nevyužila relevantnější zdroje?

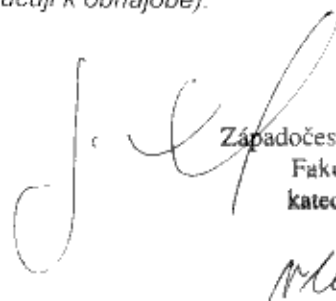
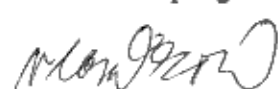
2. Vyjádřete se, prosím, k zásadním formálním nedostatkům práce.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

DOBŘE

Datum. 12. 5. 2012

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Kristýna Šebianová

**Název práce: Vnímání lesa v současné české společnosti: antropologická
perspektiva**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): PhDr. František Bahenský

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Práce má „ambici zabývat se vnímáním, vztahem a definicí lesa u současného člověka za využití metod kognitivní antropologie“. Jejím cílem je pak „za prvé vymezit koncept lesa v rámci kulturní domény a na základě tohoto zjištění dále rozpracovat, jaké jednotlivé typy lesa jsou respondenti schopni klasifikovat, a to zejména podle kritéria podobnosti a odlišnosti fotografií, které jim byly během výzkumu předkládány. Za druhé, práce se bude zabývat vztahem, který člověk zaujímá k lesnímu prostředí, pokusí se rovněž odpovědět, jak je toto prostředí emociálně vnímáno s cílem porovnat výsledky tohoto výzkumu s městskými legendami“. Cíl práce byl naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Obsahové zpracování práce je na dobré úrovni. Autorka provedla výzkum formou rozhovorů, které posloužily jako výchozí materiál pro analytické pasáže díla. Použitá metodologie ve výsledku přináší zajímavé postřehy, které ale nejsou na můj vkus dostatečně zohledněny v závěru.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Po formální stránce dílo splňuje požadavky kladené na práce tohoto typu. Členění je srozumitelné a přehledné, použitá literatura reprezentativní. Poznámky, citace a odkazy na literaturu jsou standardní, jazykový projev dobrý. Přílohy ilustrativní.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Diplomová práce se jako celek jeví konzistentně. Má jasně stanovený cíl a metodologii. Autorka prokázala, že je schopna sumarizovat potřebné informace, následně je vyhodnotit a náležitě prezentovat v písemné podobě. Odborná a argumentační výstavba výsledného textu je tak velmi uspokojivá.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ *(jedna až tři)*:

1. V čem spočívají silné a slabé stránky Vámi použité metodologie?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA *(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě)*:

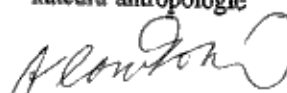
Velmi dobře

Datum: 22. 5. 2012

Podpis:

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and lines.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

A smaller, more compact handwritten signature in black ink, appearing to be a name followed by a surname.

Průběh obhajoby diplomové práce:

Téma práce: Vnímání lesa v současné české společnosti:
antropologická perspektiva

vedoucí práce: PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D.

oponent: PhDr. František Bahenský

průběh obhajoby:

Komise představila posudky na předloženou diplomovou práci. Studentka reagovala na otázky vyplývající z posudků.

Práce byla obhájena.

Členové zkušební komise:

PhDr. Mgr. Marek Jakoubek, Ph.D.

Mgr. Daniel Sosna, Ph.D.

RNDr. Vladimír Blažek, CSc.

Mgr. Lenka Jakoubková Budilová,
Ph.D.

Mgr. Ladislav Toušek

Klasifikace: velmi dobře

Datum obhajoby: 31. května 2012

.....
podpis zkoušejícího